

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-7871/2
Podgorica, 15. decembar 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospođa mr Danijela Đurović, predsjednica

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 8. decembra 2022. godine, razmotrila **Predlog zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u čijoj vlasničkoj strukturi je bila država koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Maksim Vučinić**, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

U Obrazloženju Predloga zakona navodi se potreba za davanjem pravičnog namirenja svim onim radnicima koji su nakon prestanka radnog odnosa, usljed stečaja, primorani da napuste svoja radna mjesta, ostvare pravo na prijevremenu penziju, ali da, pri tom, ne steknu pravo na dobijanje sredstava po osnovu socijalnih programa, koje je realizovala Vlada Crne Gore, u periodu prije donošenja ovog predloga zakona. Zaposleni u takvim privrednim društvima su, prema navodima predlagača Zakona, žrtve koje, usljed dugotrajnog tranzicionog perioda, trpe najteže posljedice. Imajući u vidu navedeno, cilj primjene predmetnog predloga zakona je ostvarivanje socijalne pravde bivših zaposlenih, prinuđenih da prekinu radni odnos, pokazivanje razumijevanja za sve bivše zaposlene uz otklanjanje diskriminatorskih posljedica, već usvojenih zakona za određene sektore, pravičnost, solidarnost, pri čemu bi se višedecenijski problemi znatno umanjili ili otklonili.

U odnosu na ovaj predlog zakona, potrebno je imati u vidu da je članom 33 Poslovnika Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) navedeno da: „U postupku pripreme zakona drugih propisa,

predlagač je dužan da sprovede analizu procjene uticaja propisa (u daljem tekstu: RIA) u skladu s aktom Ministarstva finansija“, kao i da je članom 7 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18 i 70/21) propisano da: „Predlagač zakona ili drugog propisa koji ima za posljedicu smanjenje planiranih primitaka ili povećanje planiranih izdataka, dužan je da, u postupku predlaganja, predloži izvore finansiranja smanjenih planiranih primitaka i izvore finansiranja planiranih izdataka, odnosno utvrdi procjenu fiskalnog uticaja zakona ili drugog propisa koji predlaže“. Samim tim, Vlada se, u odnosu na predloženi tekst Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima bivših zaposlenih u privrednim društvima u čijoj vlasničkoj strukturi je bila država, adekvatno može izjasniti nakon sprovedene detaljne analize i cijeneći sve konkretne okolnosti od značaja za njegovu primjenu. Činjenica da ne postoji utvrđena procjena fiskalnog uticaja na dostavljeni predlog zakona u odnosu na predloženi tekst zakona, Vlada ističe da navedeni predlog zakona ne sadrži izvor finansijskih sredstava za ove namjene, procjenu uticaja usvajanja navedenog predloga zakona na Budžet Crne Gore, kao i ni garancije za izbjegavanje rizika po finansije države. Vlada ukazuje da nedostaje i procjena potencijalnog broja lica koja ispunjavaju uslove za dobijanje finansijske podrške, za koja je neophodno Budžetom Crne Gore obezbijediti sredstva. Pri tom, značajno je ukazati da je primjenom Zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u sektoru rudarske i metalske industrije („Službeni list CG“, broj 145/21) prvobitna procjena od hiljadu potencijalnih zahtjeva petostruko premašena, tako da je konačan broj prijava iznosio cca pet hiljada.

U odnosu na pravno-tehničko uređenje ovog preloga zakona, Vlada je mišljenja da je u saglasju s opštom intencijom Države da ispravi socijalne nepravde prema licima iz proteklog perioda koja su nekada bila zaposlena u preduzećima u čijoj vlasničkoj strukturi je bila država, a kojima je radni odnos prestao uvođenjem stečaja. Međutim, nakon sveobuhvatne analize datih odredaba, potrebno je imati u vidu da je riječ o radno-pravnoj, penziono-pravnoj i socijalnoj problematici, koja je, saglasno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22 i 110/22), povjerena Ministarstvu rada i socijalnog staranja. Stoga, Vlada ukazuje da je nadležan organ za eventualno postupanje po zahtjevima za dodjelu finansijske podrške, po predloženom tekstu, organ koji je nadležan za poslove rada i socijalnog staranja. Ovo iz razloga jer, prilikom obrade podnijetih zahtjeva, treba sagledati ispunjenost uslova za ostvarivanje prava na finansijsku podršku, detaljnom analizom problematike, na primjer: osnova za zasnivanje i prestanak radnog odnosa, otvaranje

stečaja, prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i pitanja zasnivanja novog radnog odnosa. Dakle, pravo na finansijsku podršku, u ovom slučaju, jasno i nedvosmisleno predstavlja pravo po osnovu rada bivših zaposlenih i nesumnjivo proizilazi iz njihovog radnog odnosa u privrednim društvima nad kojima je otvoren stečajni postupak.

Takođe, norme predloženog Zakona, u pojedinim segmentima, neprecizne su odnosno nepotpune i uslovile bi brojne probleme u njegovoj primjeni prilikom postupanja po podnijetim zahtjevima.

Saglasno navedenom, pojedine odredbe ovog predloga neophodno je preciznije urediti, na primjer: da li se status privrednih društava odnosi na sadašnji ili prethodne oblike uređenja države Crne Gore, da li se predmet ovog zakona odnosi na privredna društva u čijoj vlasničkoj strukturi je nekada bila država ili na ona privredna društva u kojima je prilikom uvođenja stečaja država bila u vlasničkoj strukturi, ispunjenost uslova za ostvarivanje ovog prava, vrstu penzije u odnosu na prijevremenost – penzija ostvarena s manje od 40 godina staža osiguranja odnosno penzijskog staža.

Takođe, obavezu umanjenja treba urediti po osnovu primanja iz Fonda rada, kao i po osnovu drugih isplata za prestanak radnog odnosa usljed stečaja odnosno tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena, budući da su te isplate vršene iz istog izvora, tj. Budžeta države po istom osnovu. Vlada navodi da je neophodno prolongirati predloženi rok od 30 dana za postupanje po zahtjevima budući da je moguće očekivati enorman priliv predmeta, tako da bi Država mogla imati posljedice zbog tzv. ćutanja administracije pred nadležnim organom.

Iz navedenih razloga, Vlada smatra da ne treba prihvatiti Predlog zakona o ostvarivanju prava na finansijsku podršku licima koja su bila zaposlena u privrednim društvima u čijoj vlasničkoj strukturi je bila država, koji je podnio poslanik Maksim Vučinić.

PREDSJEDNIK
dr Dritan Abazović

